

РЕЦЕНЗІЇ

РЕЦЕНЗІЯ

НА МОНОГРАФІЮ СТАРИНСЬКОГО М.В. «ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВАЛЮТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ»

Сучасний розвиток нашої держави характеризується кардинальними змінами, що проходять практично у всіх сферах суспільного життя. Надзвичайної ваги набувають відносини, які пов'язані з міжнародним співтовариством та зовнішньою економічною діяльністю. Разом з цим, поряд із великою кількістю позитивних моментів, у процесі міжнародної взаємодії нашої держави та здійснення зовнішньої економічної діяльності виникають ряд проблем, вирішення яких буде сприяти становленню нашої держави як самостійної та економічно могутньої.

В аспекті зазначеного, головною проблемою, яка потребує належного вирішення є адекватне правове регулювання обігу іноземної валюти на території нашої держави. Адже сьогодні вже практично ні в кого не викликає сумніву теза про те, що валютні відносини, розвиток яких залишений безконтрольним, можуть значно знизити ефективність діяльності держави, і не лише в сфері економіки. Відсутність ефективної державної політики у сфері обігу іноземної валюти надзвичайно болісно відчують як пересічні громадяни, так і особи, що володіють великими фінансовими ресурсами.

Разом з цим, питання ефективного правового регулювання валютних відносин є надзвичайно складними, оскільки в них тісно переплітаються як публічна, так і приватна сфери. В цьому аспекті, для вироблення ефективної державної політики у сфері регулювання валютних відносин значно підвищується роль наукових досліджень, головним завданням яких є здійснення моделювання суспільних відносин і прогнозування їх подальшого можливого розвитку.

Як показує аналіз сучасного стану вітчизняної юридичної науки, питанням правового регулювання валютних відносин приділялось надзвичайно мало уваги. Лише інколи з'являються роботи, в яких лише окреслювались певні проблеми у зазначеній сфері, а сучасне, комплексне юридичне дослідження проблем правового регулювання валютних відносин до цього часу ще не було здійснене. В цьому аспекті рецензована монографічна робота «Проблеми та перспективи правового регулювання валютних відносин в Україні» підготовлена кандидатом юридичних наук, доцентом М.В. Старинським стала приємним виключенням.

Рецензоване монографічне дослідження є одним з перших, що присвячене дослідженню проблем правового регулювання валютних відносин в Україні та перспективам їх вирішення. За своїм змістом ця робота є надзвичайно актуальною, сучасною та своєчасною, оскільки дає можливість не лише чітко з'ясувати суть та зміст валютних відносин, а й розкриває концептуальні засади їх ефективного правового регулювання.

Рецензована робота має логічну структуру. Вона складається з вступу, чотирьох розділів та висновків, що дає можливість автору точно, послідовно і аргументовано доносити свою думку до читача.

Перший розділ рецензованої роботи присвячений теоретико-методологічним засадам дослідження валютних правовідносин. У ньому розкривається авторське бачення суті та змісту валютних правовідносин і надається їх характеристика. Значну увагу в розділі присвячено правовому режиму об'єктів валютних правовідносин. При цьому надзвичайну наукову цінність становить та частина роботи, в якій здійснена характеристика практично недосліджених до цього часу таких об'єктів валютних правовідносин як спеціальні права запозичення.

У другому розділі роботи надається характеристика принципам правового регулювання валютних відносин. Так, у результаті проведеного дослідження, автором запропоновано перелік принципів правового регулювання валютних відносин, застосування яких при правовому регулюванні валютних відносин, на його думку, будуть сприяти більш ефективному використанню фінансових ресурсів у нашій державі. Зокрема автор цілком обґрунтовано приходить до висновку про те, що всі принципи правового регулювання валютних відносин можна поділити на загальні, функціональні та організаційні, а також надає їх ґрунтовну характеристику.

Третій розділ роботи присвячений дослідженню методів правового регулювання валютних відносин і проблемам їх застосування. Проведене дослідження дало можливість констатувати автору факт того, що в процесі реалізації валютної політики уповноважені державою органи використовують велику кількість методів регулювання валютних відносин. Разом з цим, автором було цілком обґрунтовано виділено дві основні групи методів регулювання валютних відносин, а саме адміністративні та економічні. В рецензованій роботі, на підставі аналізу правового регулювання валютних відносин як у зарубіжних державах так і в Україні, здійснена характеристика зазначених груп методів.

В останньому розділі рецензованої роботи автор цілком обґрунтовано доводить те, що ефективне регулювання будь-яких суспільних відносин є неможливим без урахування факторів, що здійснюють на них вплив. У цьому аспекті є цілком логічним те, що останній розділ роботи присвячений дослідженню факторів, що впливають на правове регулювання валютних відносин. Досліджуючи фактори впливу на правове регулювання валютних відносин в Україні, автором цілком обґрунтовано було виділено дві групи факторів, а саме об'єктивні та суб'єктивні. При цьому в якості критерію віднесення того чи іншого фактора до зазначених груп автор пропонує застосовувати критерій можливості впливу держави на валютні відносини. Так, основними об'єктивними факторами на думку автора є фактори глобальної дії. Вони не є залежними від волі держави як суб'єкта правотворення. Основними об'єктивними факторами, які впливають на правове регулювання валютних відносин в Україні, автор вважає глобалізацію та діяльність міжнародних фінансово-кредитних установ. До суб'єктивних факторів, що впливають на

регулювання валютних відносин, і які є результатом функціонування суб'єкта правотворення автором цілком обґрунтовано віднесено політику держави та ступінь економічного розвитку.

У цілому рецензована монографічна робота М.В. Старинського є завершеним, самостійним науковим дослідженням, що представляє собою новітній погляд на малодосліджену у вітчизняній юридичній науці проблему правового регулювання валютних відносин. Отримані автором результати можуть стати теоретичною основою для розробки ефективних механізмів правового регулювання валютних відносин в Україні. Також, не дивлячись на дискусійність окремих положень відстоюваних автором, дана робота буде цікавою науковцям які досліджують проблеми правового регулювання валютних відносин, оскільки може стати базою для подальшого розвитку вітчизняної науки фінансового права.

**Доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри правових дисциплін
Сумської філії
Харківського національного університету
внутрішніх справ**

Ж.В. Завальна